

2015/1.DÖNEM
SERBEST MUHASEBECİ MAL MÜAVİRLİK SINAVLARI
HUKUK

21 Mart 2015-Cumartesi 17:00-18:30

Soru-1 Hukukun yazılı kaynakları hakkında bilgi vererek, bu kaynaklar arasındaki sıralamayı da dikkate alarak hukukun yazılı kaynaklarını maddeler halinde sıralayınız.

Cevap -1 Yazılı hukuk kuralları hukukun yazılı kaynaklarını oluşturur. Hukuk kuralları arasında en etkin olanları yazılı hukuk kurallarıdır. Bir hukuk kuralının yazılı olması, hukuki güvenliğin ve nesnelliğin sağlanmasında, her zaman için olumlu sonuç doğurur. **Hukukun yazılı kaynakları,**

- a) Anayasa,
- b) Kanunlar,
- c) Uluslararası anlaşmalar,
- d) Kanun hükmünde kararname,
- e) Tüzükler,
- f) Yönetmelikler ve diğer yazılı kurallar şeklinde sıralanabilir.

Soru-2 Sözleşmelerde “butlan (kesin hükümsüzlük)” kavramını tanımlayarak, başlıca butlan sebeplerini maddeler halinde yazınız.

Cevap 2: **Butlan (kesin hükümsüzlük):** Hukuksal işlemin kanunun öngördüğü geçerlilik öğelerinin kanunun öngördüğü nitelikte olmaması haline bağlanan sonuçtur. Kesin hükümsüz işlemler; belli bir sakatlık nedeniyle, baştan itibaren kendisine bağlanan hukuki sonuçları doğurmeyen ve geçerli hale getirilemeyen hukuksal işlemlerdir.

Butlanın başlıca nedenleri aşağıdaki gibi ifade edilebilir.

- a) Ehliyetsizlik,
- b) Şekle aykırılık,
- c) Muvazaa,
- d) Sözleşmenin konusunun emredici hükümlere aykırı olması,
- e) Sözleşmenin kamu düzenine aykırı olması,
- f) Sözleşmenin ahlaka ve adaba aykırı olması,
- g) Sözleşmenin kişilik haklarına aykırı olması,
- h) Sözleşmenin konusunun imkânsız olması halleridir.

Soru-3 İş mevzuatına göre yazılı yapılması gereken sözleşmeleri başlıklar halinde yazınız.

Cevap -3: İş mevzuatına göre yazılı şekilde yapılması zorunlu sözleşmeler şunlardır;

- a) Belirli süresi 1 yıl ve üzeri olan iş sözleşmesi,
- b) Çağrı üzerine çalışmayı ön gören iş sözleşmesi
- c) Takım sözleşmesi
- d) Çıraklık sözleşmesi
- e) Gemi adamı ile yapılacak iş sözleşmesi,
- f) Gazeteci ile işveren arasındaki iş sözleşmesi,
- g) Toplu iş sözleşmesi
- h) Çocuk ve genç işçilerle yapılan iş sözleşmeleri

Soru -4 Ticari iş kavramını bütün yönleri ile açıklayarak, ticari iş olmaya bağlanan sonuçları başlıklar halinde yazınız.

Cevap -4: Ticari iş ve adi iş ayrımı, söz konusu ise uygulanacak kanun hükümlerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Dolayısıyla ticari olarak nitelendirilebilecek işlere başta Türk Ticaret Kanunu hükümleri olmak üzere diğer kanunlarda düzenlenen ticari hükümler uygulanırken, adi (alelade) işlere Medeni Hukuk ve Borçlar Hukuku hükümleri uygulanır.

Ticaret hukukunun kapsamının belirlenmesi, ticaret mahkemelerinin yetki ve görev alanlarının tespiti ve uygulanacak hukuk kuralları bakımından, ticari iş kavramının tanımlanması ve ticari iş sayılmaya ilişkin ölçütlerin belirlenmesi önemlidir.

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre hangi işin ticari iş sayılacağına ilişkin dört temel kıstas bulunmaktadır:

- Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen bütün işler, (TTK 3. maddesi)*
- Bir ticari işletmeyi ilgilendiren işler ve işlemler, (TTK 3. maddesi)*
- Ticari İş Karinesi (TTK 19. maddesi)*
- Bir taraf için ticari nitelikte olan akitler (TTK 19. maddesi)*

Ticari işlere;

- Ticari işlerde faiz ve*
- Teselsül karinesi (Zincirleme sorumluluk varsayımı) olmak üzere iki temel sonuç bağlanmıştır.*